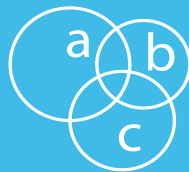

$$a/c = \frac{2b}{y}$$

MATEMATICKÝ SLOVNÍČEK

PRO ŽAČKY A ŽÁKY 2. STUPNĚ ZŠ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

MATEMATICKÝ SLOVNÍČEK

PRO ŽAČKY A ŽÁKY 2. STUPNĚ ZŠ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

Vydavatel:

Krajské centrum vzdělávání a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
sady 5. května 42, 301 00 Plzeň

Rok vydání: 2026

Publikace vznikla ve spolupráci s partnerem:

Inklucentrum – Centrum inkluzívneho vzdelávania

Hattalova 3342/12, 831 03 Bratislava, Slovensko

Co-funded by
the European Union

Tato publikace vznikla v rámci Erasmus+ projektu Partnerství 25 realizovaného smlouvou č. 2024-2-SK01-KA210-SCH-000269097. Projekt je spolufinancovaný Evropskou unií.

„Spolufinancované Evropskou unií. Podpora Evropské komise při výrobě tohoto díla nepředstavuje schválení obsahu, který odráží názory autorů, a Komise nezodpovídá za jakékoli použití informací v něm obsažených.“

Čísła

ČESKÝ NÁZEV	SYMBOL/VZOREC	ČESKÝ NÁZEV	SYMBOL/VZOREC
jedna	1	šestnáct	16
dva	2	sedmnáct	17
tři	3	osmnáct	18
čtyři	4	devatenáct	19
pět	5	dvacet	20
šest	6	třicet	30
sedm	7	čtyřicet	40
osm	8	padesát	50
devět	9	šedesát	60
deset	10	sedmdesát	70
jedenáct	11	osmdesát	80
dvanáct	12	devadesát	90
třináct	13	sto	100
čtrnáct	14	tisíc	1 000
patnáct	15	milión	1 000 000

Aritmetika

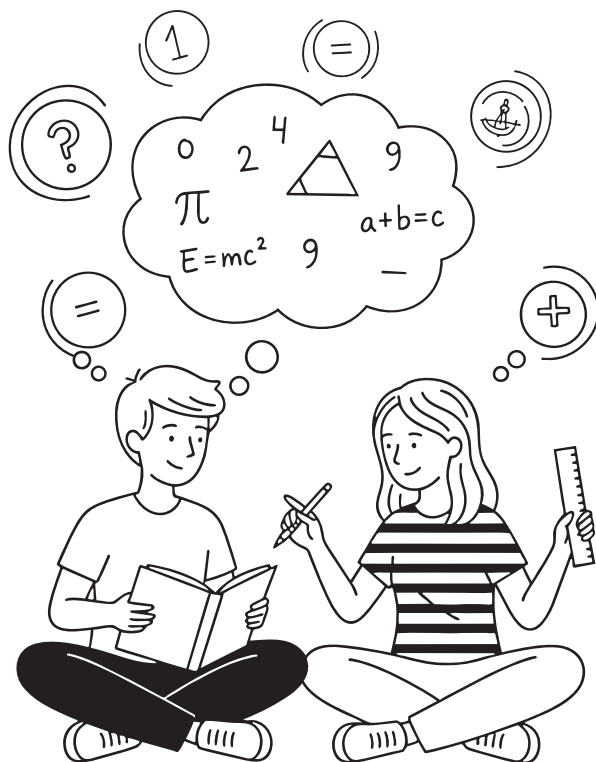
ČÍSLO

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
přirozené číslo	_____	1; 2; 3; 4; 5 ...
celé číslo	_____	-5; -1; 0; 1; 5 ...
desetinné číslo	_____	0,2; -23,68; 100,2 ...
desetinná čárka	_____	0,2
kladné číslo	_____	větší než 0: +7; 2,3; +10; 100
záporné číslo	_____	menší než 0: -7; -2,4; -50 ...
číselná osa	_____	
opačné číslo	_____	7 → -7
součet (sčítání) +	_____	12 + 13 = 25
rozdíl (odčítání) -	_____	25 - 5 = 20
součin (násobení) · (×)	_____	10 · 10 = 100
podíl (dělení) : (÷)	_____	24 : 6 = 4
zbytek	_____	17 : 5 = 3 zbytek 2 ( ) → mocniny a odmocniny → násobení a dělení → sčítání a odčítání ( ), ^/√ → ·/: → +/-
pořadí operací	_____	
porovnávání čísel	_____	<; >; ≤; ≥
zaokrouhlování	_____	382 → na stovky je 400

odhad - přibližně	_____	$198 + 402 \doteq 600$
mocnina	_____	a^n
druhá mocnina (na druhou)	_____	$3^2 = 3 \cdot 3 = 9$
odmocnina (druhá odmocnina)	_____	$\sqrt{4} = 2$
absolutní hodnota	_____	$ 5 = 5; -5 = 5$
prvočíslo	_____	2; 3; 5; 7; 11; 13; ...
složené číslo	_____	4; 6; 9; 10; 12; 14 ...
periodické desetinné číslo	_____	$\frac{1}{3} = 0,333 = 0.\mathbf{3\bar{3}}$
střední hodnota	_____	$(3 + 5 + 10) : 3 = 6$
dělitel	_____	dělitele 12: 1, 2, 3, 4, 6, 12
násobek	_____	násobky 6: 6, 12, 18 ...
najvětší společný dělitel	_____	NSD (18, 24) = 6
najvětší společný násobek	_____	NSN (6, 8) = 24
procento (%)	_____	$1\% = 1/100 = 0,01$
převody jednotek	_____	$2\ 500\ \text{ml} = 2,5\ \text{l}$
měřítka	_____	M1:100
číselný výraz	_____	$45 + 24 : 4 =$
výraz s proměnnou	_____	$5x + 2 \cdot (12 + 4) =$

ZLOMKY

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
zlomek	_____	$\frac{5}{6}; \frac{1}{2}; -\frac{7}{100}$
čítatel	_____	$\frac{7}{100}$
jmenovatel	_____	$\frac{7}{100}$
složené číslo	_____	$2\frac{3}{5}; 32\frac{5}{6}$
krácení zlomku	_____	$\frac{4}{10}; =\frac{2}{5}$
společný jmenovatel	_____	$\frac{2}{5}, \frac{3}{4}$; je 20

MÍRY A VELIČINY

1. DÉLKA

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/ VZOREC
metr	_____	m
decimetr	_____	dm
centimetr	_____	cm
milimetr	_____	mm
kilometr	_____	km

2. HMOTNOST

kilogram	_____	kg
gram	_____	g
miligram	_____	mg
tuna	_____	t
vážení /měření hmotnosti	_____	

3. ČAS

sekunda	_____	s
minuta	_____	min
hodina	_____	h

4. OBSAH

metr čtvereční _____ **m²**

centimeter
čtvereční _____ **cm²**

5. OBJEM

litr _____ **l**

mililitr _____ **ml**

kubický metr _____ **m³**

kubický
decimetr _____ **dm³**

ROVNICE

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
rovnice	_____	$3x + 2 = 11$
neznámá	_____	$5x + 2 = 12$
řešení rovnice (kořen)	_____	$5x + 2 = 12, x = 2$

FUNKCE

funkce _____

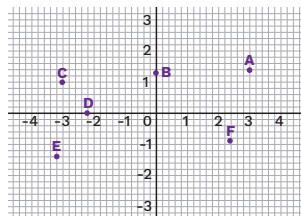
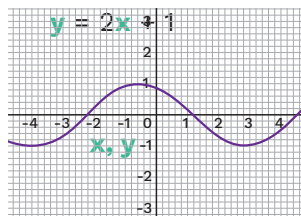
proměnná _____

bod grafu _____

graf funkce _____

pravoúhlá soustava
souřadnic _____

souřadnice bodu _____

STATISTIKA

ČESKÝ NÁZEV

NÁZEV V TVÉM JAZYCE

statistický
průzkum

_____

statistický
soubor

_____

náhodný
výběr

_____

graf –
diagram

_____

kruhový
diagram

_____

koláčový
diagram

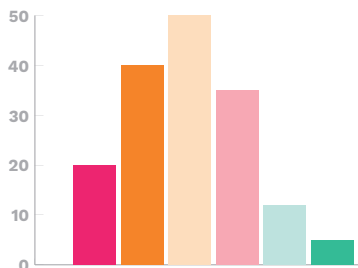
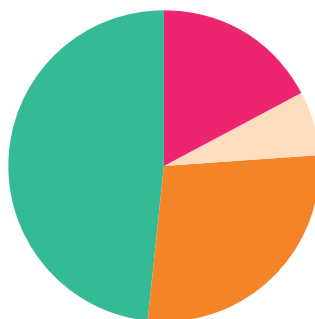
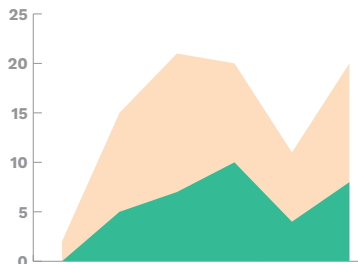
_____

čárový
diagram

_____

sloupcový
diagram

_____

PRAVDĚPODOBNOST

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
pravděpodobnostní hry a pokusy	_____	
událost	_____	
možné události	_____	na kostce může padnout číslo 1–6
nemožné události	_____	na kostce padne 7
pokus	_____	
početnost	_____	

KOMBINATORIKA

možnost	_____
výběr prvků	_____
uspořádání skupiny prvků	_____

Geometrie

ZÁKLADNÍ GEOMETRICKÉ POJMY

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
-------------	---------------------	---------------

•A

bod

_____

geometrický
tvar

_____

přímka

_____

polopřímka

_____

úsečka

_____

rovina

_____

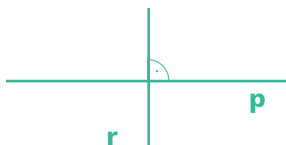
rovnoběžné
přímky

_____

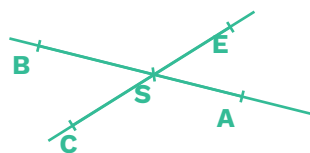
kolmé přímky

_____

průsečík

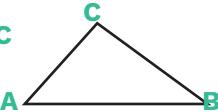
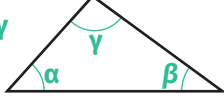
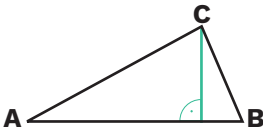
_____

DRUHÝ ÚHLŮ

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
ostrý úhel	_____	 menší než 90°
pravý úhel	_____	 Má 90°
tupý úhel	_____	 větší než 90° , menší než 180°
přímý úhel	_____	 má 180°
plný úhel	_____	 má 360°

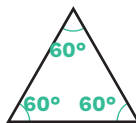
TROJÚHELNÍKY

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
trojúhelník	_____	
strana trojúhelníku	_____	a, b, c
vrchol trojúhelníku	_____	A, B, C
úhel trojúhelníku	_____	α, β, γ
obvod trojúhelníku	_____	$o = a + b + c$
výška trojúhelníku	_____	

Geometrie

rovnostanný
trojúhelník

_____

všechny strany shodné, úhly 60°

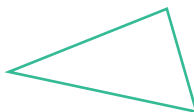
rovnoramenný
trojúhelník

_____

různostranný
trojúhelník

_____

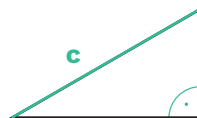
pravoúhlý
trojúhelník

_____

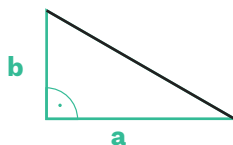
přepona

_____

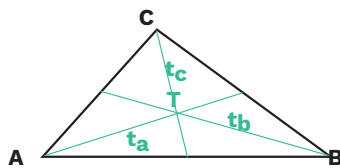
odvěsna

_____

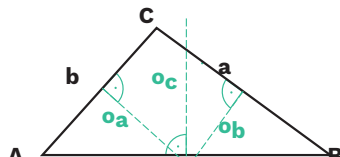
těžnice
trojúhelníku

_____

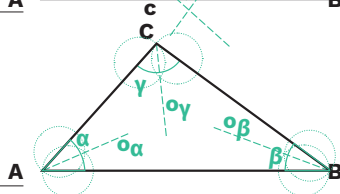
osa strany

_____

osa úhlu

_____

ČTYŘÚHELNÍKY

čtverec

_____

obdélník

_____

kosočtverec

_____

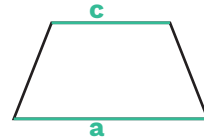
lichoběžník

_____

základna
lichoběžníku

_____

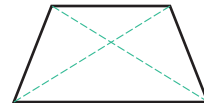
ramena
lichoběžníku

_____

úhlopříčka

_____

výška lichoběžníku

_____

h

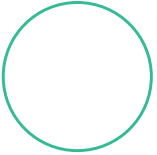

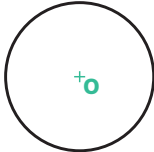
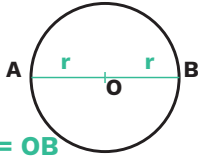
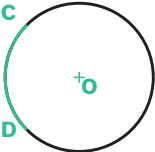
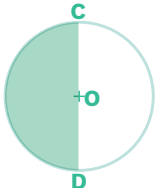
obvod
čtyřúhelníku

_____

$$o = a + b + c + d$$

součet všech stran

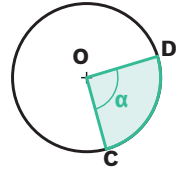
KRUH A KRUŽNICE

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
kružnice	_____	 k (S ; r)
kruh	_____	
střed kružnice	_____	
poloměr	_____	 $r = AO = OB$
průměr	_____	$d = 2r = AB$
obvod kruhu (kružnice)	_____	$O = 2\pi r$
obsah kruhu	_____	$S = \pi r^2$
kružnicový oblouk	_____	
polokruh	_____	

ČESKÝ NÁZEV	NÁZEV V TVÉM JAZYCE	SYMBOL/VZOREC
-------------	---------------------	---------------

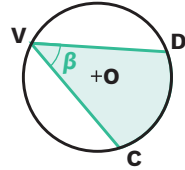
středový úhel

_____

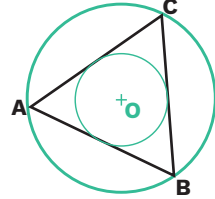
obvodový úhel

_____

kružnice
opsaná / vepsaná

_____

OBVOD A OBSAH ROVINNÝCH ÚTVARŮ

obvod

_____

obsah

_____

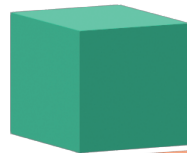
vzorec pro obsah

_____

PROSTOROVÉ ÚTVARY

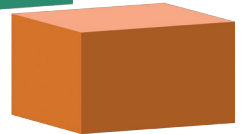
kostka

_____

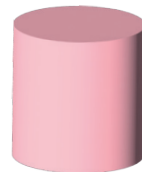
kvádr

_____

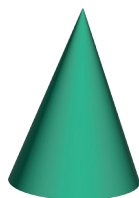
válec

_____

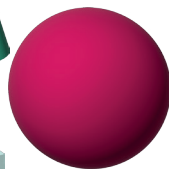
kužel

_____

koule

_____

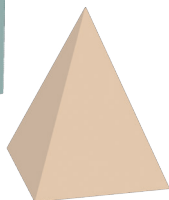
hranol

_____

jehlan

_____

POVRCH A OBJEM TĚLES

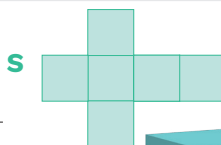
ČESKÝ NÁZEV

NÁZEV V TVÉM JAZYCE

SYMBOL/VZOREC

povrch

_____

objem

_____

SYMETRIE A KONSTRUKCE

osová souměrnost

_____

středová
souměrnost

_____

shodnost útvarů

_____

podobnost útvarů

_____

měřítko výkresu

_____

GEOMETRICKÉ POMŮCKY

pravítko

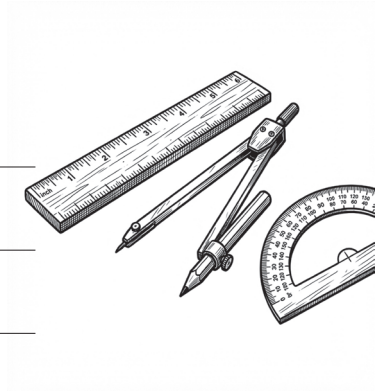
_____

kružítko

_____

úhломěr

_____

Vzorce

VZORCE

5. ročník

ČTVEREC

obvod

$$o = 4a$$

obsah

$$S = a^2$$

OBDÉLNÍK

obvod

$$o = 2(a + b)$$

obsah

$$S = a \cdot b$$

KRUH A KRUŽNICE

poloměr

$$r = \frac{d}{2}$$

průměr

$$d = 2r$$

6. ročník

TROJÚHELNÍK

obsah

$$S = \frac{(a \cdot v_a)}{2}$$

LICHOBĚŽNÍK

obsah

$$S = \frac{(a + c) \cdot v}{2}$$

7. ročník

PROCENTA

$$p \% = \frac{p}{100}$$

STATISTIKA

aritmetický průměr

$$\text{průměr} = \frac{\text{součet hodnot}}{\text{počet hodnot}}$$

8. ročník

PYTHÁGOROVA
VĚTA

_____

$$c^2 = a^2 + b^2$$

KRUŽNICE A KRUH

_____

obvod

_____

$$o = 2\pi r$$

obsah

_____

$$S = \pi r^2$$

9. ročník

OBJEM TĚLES

_____

Krychle

_____

$$V = a^3$$

Kvádr

_____

$$V = a \cdot b \cdot c$$

Válec

_____

$$V = \pi r^2 \cdot v$$

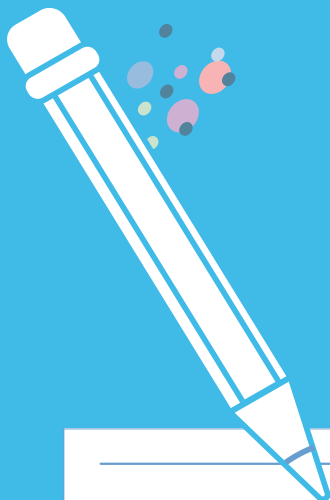
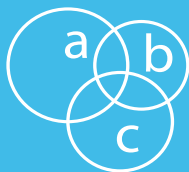
Všeobecný vzorec
pro hranol

_____

$$V = S_p \cdot v$$

$$a/c = \frac{2b}{y}$$

MATEMATICKÝ SLOVNÍČEK

PRO ŽAČKY A ŽÁKY 2. STUPNĚ ZŠ
S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

KCV

Krajské centrum
vzdělávání